
Digitaalisen median tekniikat xhtml - jatkuu

11.9.2007

Harri Laine

1

Kehykset

- IFRAME - elementti (inline frame) mahdollistaa kehysten upottamisen myös muihin kuin frameset.dtd:n mukaisiin dokumentteihin
- IFRAME toimii periaatteessa samoin kuin perinteinen kehys, sen sisältönä on jokin erillinen dokumentti ja sisältö voidaan uudistaa uudistamatta koko sivua,
  - linkin target määre
- IFRAME elementtejä voidaan sijoitella normaalikehyksiä vapaammin sivulle, vierittyä sivun mukana – aika usein IFRAME-kehukset on 'ladottu' taulukkoon (esim. joissain portaaleissa)
- Attribuutteja: height, width,src, scrolling

11.9.2007

Harri Laine

2

XHTML lomakkeet

- Lomakkeet mahdollistavat tiedon välityksen asiakkaalta (selaimesta) tiedon vastaanottajalle
  - Vastaanottaja voi olla sähköpostiosoite tai palvelinohjelma
- Lomake määritellään form-elementtinä
- keskeisiä attribuutteja aloitustagissa:
  - name (lomakkeen nimi)
  - method (datan lähetystapa), tyypilliset arvot:
    - get (data url:n jatkeena ..?item=data&item2=data2&...)
    - post (data erillisenä tiedostona)

11.9.2007

Harri Laine

3

XHTML lomakkeet

- action (vastaanottaja)
  - voi olla sähköpostiosoite action="mailto:laine@cs.helsinki.fi"
  - edellyttää, että selaimesta voi lähettää sähköpostia

  - voi olla palvelun nimi (cgi, servletti, php, ...)
action= " http://db.cs.helsinki.fi/u/laine/php/hello "

11.9.2007

Harri Laine

4

XHTML lomakkeet

- Lomakkeen data muodostuu syötettävistä elementeistä
  - **input** elementti
    - **type="text"** – tekstikenttä
    - **type="radio"** – poissulkeva valintanappi
    - **type="checkbox"** – mukaanottava valintanappi
    - **type="submit"** – lähetysohjelma
    - **type="reset"** –lomakkeen tyhjennys
    - **type="button"** – 'muuten vaan' nappi
    - **type="file"** – 'upload' tiedosto
    - **type="hidden"** – piilotettu arvo
  - **name** -attribuutti määrää lähetettävän tietoalkion nimen
  - **value** -attribuutti määrittää alkuarvon

11.9.2007

Harri Laine

5

XHTML lomakkeet

- samalla nimellä varustetut poissulkevat valintanapit muodostavat ryhmän, josta vain yksi nappi voi olla valittuna
- submit nappeja voi olla useita
  - jos painetulla napilla on merkitystä jatkokäsittelyn kannalta on napeille määriteltävä name attribuutti
- selection & option
- valikko, size -attribuutti määrittelee montako alkiota näkyy
- textarea: monirivinen tekstisyöttökenttä
- Elementtejä voidaan koota ryhmiksi sulkemalla ne fieldset – elementin sisään. Ryhmälle annetaan otsake legend- elementillä
- button – elementti määrittelee painonapin vrt input.

11.9.2007

Harri Laine

6

XHTML lomakkeet

- Suppea joukko kontrollielementtejä
  - XForms (<http://www.w3.org/MarkUp/Forms/>) uusi lomakemalli tuloillaan
- Ongelmia:
  - Täytetyn lomakkeen tulostus/tallennus ei aiemmin onnistunut (nykyään onnistuu osassa selaimista)
    - aina hoidettavissa tekemällä palvelinohjelma, joka palauttaa täytetyn lomakkeen
  - Tarkistuksia voi tehdä JavaScriptillä, mutta virheistä ilmoittaminen on aika kömpelöä (alert box)
    - Palvelinohjelmalla saa siistimmät virheilmoitukset
  - (esimerkki: lomake.html)

11.9.2007

Harri Laine

7

XHTML metatiedot

- Dokumentin otsakeosaan voi sisällyttää metatietoa dokumentista
  - title pakollinen, dokumentin nimi
  - link elementillä voi kuvata suhdetta muihin dokumentteihin, esimerkiksi ulkoiset tyylimäärittelyt kytketään link-elementillä
  - meta elementillä voi kuvata mitä tahansa metatietoa
    - attribuutti name: kuvattavan metainformaation nimi
    - attribuutti content: varsinainen metainformaatio

11.9.2007

Harri Laine

8

XHTML metatiedot

- Selaimien / hakukoneiden tyypillisesti tunnistamia meta –elementtejä
  - name="author" content="Tekijä"
  - name="keyword" content="avainsana1, avainsana2, ..."
  - name="description" content="Kuvailu "
- On myös määritelty miten Dublin Core dokumentin kuvailustandardin mukaiset kuvailut esitetään meta-elementteinä

11.9.2007

Harri Laine

9

XHTML metatiedot

```
<head profile="http://dublincore.org/documents/dcq-html/">
<title>Expressing Dublin Core in HTML/XHTML meta and link elements</title>
<link rel="schema.DC" href="http://purl.org/dc/elements/1.1/" />
<link rel="schema.DCTERMS" href="http://purl.org/dc/terms/" />
<meta name="DC.title" lang="en" content="Expressing Dublin Core in
HTML/XHTML meta and link elements" />
<meta name="DC.creator" content="Andy Powell, UKOLN, University of Bath" />
<meta name="DCTERMS.issued" scheme="DCTERMS.W3CDTF" content="2003-
11-01" />
<meta name="DC.identifier" scheme="DCTERMS.URI"
content="http://dublincore.org/documents/dcq-html/" />
<link rel="DCTERMS.replaces" hreflang="en"
href="http://dublincore.org/documents/2000/08/15/dcq-html/" />
<meta name="DCTERMS.abstract" content="This document describes how
qualified Dublin Core metadata can be encoded in HTML/XHTML &lt;meta&gt;
elements" />
<meta name="DC.format" scheme="DCTERMS.IMT" content="text/html" />
<meta name="DC.type" scheme="DCTERMS.DCMIType" content="Text" />
</head>
```

11.9.2007

Harri Laine

10

XHTML metatiedot

- meta -elementillä voidaan antaa myös ohjeita dokumentin käsittelystä
  - http-equiv attribuutin arvona voi olla http-sanoman otsakeosan attribuuttinimi
  - dokumentissa annetaan ohjeita, joilla korvataan palvelimen antama ohje
  - toimivuus selainriippuvaa

  - attribuutti http-equiv="refresh" aiheuttaa sivun uudistamisen content attribuutin määritysten mukaisesti
  - content="aika sekunteina [, URL] "
  - jos URL on annettu siirrytään ko. sivulle, ellei niin uudistetaan nykyisivu

11.9.2007

Harri Laine

11

XHTML metatiedot

- attribuutti http-equiv="refresh" aiheuttaa sivun uudistamisen content attribuutin määritysten mukaisesti
- content="aika sekunteina [, URL] "
- jos URL on annettu siirrytään ko. sivulle, ellei niin uudistetaan nykyisivu

- attribuutti "http-equiv="expires" ilmoittaa milloin sivu pitäisi uudistaa.
- content ilmoittaa ajankohdan

11.9.2007

Harri Laine

12

XHTML metatiedot

- `<meta http-equiv="pragma" content="no-cache" />`
  - estää sivun viennin välimuistiin

- `<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html"; charset="ISO-8859-1" />`
määrittelee merkistön